

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากวิวัฒนาการของการแสวงหาความรู้ความจริงของมนุษย์ จะเห็นได้ว่ามนุษย์มีความต้องการที่จะให้ได้ความรู้ความจริงที่เชื่อถือได้ เพื่อนำเอาข้อความรู้ต่าง ๆ ที่ได้นั้นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก และพบว่าวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific method) เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้ได้ความรู้ความจริงที่เชื่อถือได้ ซึ่งศาสตร์ทางการศึกษาเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่ได้รับเอาแนวคิดและวิธีการแสวงหาความรู้ของนักวิทยาศาสตร์มาใช้ในการแสวงหาความรู้ทางการศึกษา ด้วยเหตุนี้แนวคิดและหลักการของการวิจัยทางการศึกษาจึงสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

จึงกล่าวได้ว่าการวิจัยทางการศึกษาเป็นกระบวนการศึกษาหาความรู้ใหม่อย่างมีระบบโดยอาศัยวิธีการวิทยาศาสตร์ ทำให้ได้ข้อความรู้ที่ถูกต้อง เหมาะสมและเชื่อถือได้ ซึ่งข้อค้นพบ กฎ หรือความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อใช้ในการอธิบาย ทำนายและควบคุมปรากฏการณ์ต่าง ๆ ภายในสภาพทางการศึกษา เป็นเป้าหมายของการวิจัยการศึกษา (สมหวัง นิธิยานูวัฒน์ 2525 : 27 อ้างจาก Travers R.M.W., 1964 : 5)

ในการดำเนินการวิจัยนั้น สามารถแบ่งขั้นตอนออกได้เป็น 7 ขั้นตอน (Nachmias 1981 : 23) กล่าวคือ เลือกรูปแบบ กำหนดสมมติฐาน ออกแบบวิจัย พัฒนาเทคนิคหรือวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

จากขั้นตอนของกระบวนการวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่าผู้วิจัยจำเป็นต้องตัดสินใจว่าจะเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ ด้วยเครื่องมือหรือเทคนิควิธีอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด หากผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือ หรือเทคนิควิธีที่ไม่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลก็จะมีผลทำให้ข้อสรุปของการวิจัยนั้น ๆ ขาดความเชื่อถือไปอย่างมาก โดยปกติเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละวิธีก็มีข้อดีและข้อจำกัดในการใช้แตกต่างกันออกไป เทคนิคการใช้แบบ

สอบถามเป็นเทคนิคที่ผู้วิจัยนิยมใช้กันมาก เนื่องจากแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวางกว่าเทคนิคอย่างอื่น สามารถถามได้อย่างครอบคลุม ประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบสอบถามปลายปิด ซึ่งผู้ตอบไม่ต้องเขียนคำตอบเอง เพียงแต่เลือกคำตอบจากที่จัดไว้ให้ ทำให้ตอบได้สะดวก รวดเร็ว และขจัดปัญหาที่เกิดจากการไม่สามารถบรรยายความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นตัวอักษรได้ คนส่วนใหญ่จึงพอใจที่จะเลือกตอบ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ข้อมูลอยู่ในขอบเขตที่ต้องการ ง่ายต่อการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอีกด้วย ด้วยเหตุนี้แบบสอบถามแบบปิดจึงได้รับความนิยมในหมู่นักวิจัย แม้ว่าจะมีข้อบกพร่องอยู่บ้างก็ตาม

แบบสอบถามแบบปิดมีใช้กันหลายแบบ เช่น แบบให้เลือกตอบระหว่างสองคำตอบ (Dichotomous) แบบให้เลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกต้องตามข้อเท็จจริงมากที่สุดจากหลาย ๆ คำตอบ (Multiple Choices) หรือแบบให้ตอบโดยทำเครื่องหมายลงบนมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบบสอบถามที่เป็นมาตราประมาณค่านี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยนำมาใช้อย่างแพร่หลายมากที่สุด (Guilford, 1954 : 263, Turney and Robb, 1971 : 36) สำหรับประเทศไทย มีลลิกา ยวนะเตมีย์ (2527 : 2) ได้ทำการสำรวจเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปีการศึกษา 2521-2525 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากบัตรรายการ จำนวน 50 ฉบับ พบว่า ได้ใช้แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่าจำนวน 34 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 68 ของจำนวนที่สุ่มมาศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่สูง เช่นเดียวกับ สุกัญญา พิบูลย์ (2534 : 4) ได้สำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็นทางการศึกษา (Education Needs Assesment) ที่ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2525 ถึง 2531 ประมาณ 20 เรื่อง พบว่า ทุกเรื่องได้ใช้แบบสอบถามประเภทมาตราประมาณค่าเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และรูปแบบมาตราประมาณค่าที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นมาตราประมาณค่าแบบตัวเลข (Numerical Rating Scales) และแบบกราฟิก (Graphic Rating Scales)

ด้วยเหตุที่งานวิจัยที่มีคุณค่าจะต้องเป็นงานวิจัยที่สามารถให้ความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้องและเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยที่มีความเชื่อถือได้ขึ้นอยู่กับกระบวนการวิจัยที่ดี กล่าวคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ตีด้วย เครื่องมือที่มีคุณภาพ

ดังนั้นการวิจัยเชิงประเมิน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่การสร้างมาตรฐานค่า และกระบวนการ
 ประเมินค่าจะต้องมีความเป็นปรนัยและเชื่อถือได้สูง (Madden & Bourdior, 1964)
 และจากการศึกษาของนักจิตวิทยาพบว่า การใช้มาตรฐานค่ามักทำให้ข้อมูลที่ได้มีความ
 คลาดเคลื่อนสูง โดยมีแหล่งความคลาดเคลื่อนที่สำคัญ 3 แหล่งคือ ความคลาดเคลื่อนจาก
 เครื่องมือ เช่นการใช้ภาษากำกวม ขาดการนิยามความหมายคุณลักษณะที่ให้ประเมิน แหล่ง
 ที่สองเป็นความคลาดเคลื่อนจากกระบวนการประเมิน และแหล่งที่สามความคลาดเคลื่อน
 จากตัวผู้ประเมินซึ่งอาจจะเป็นบุคลิกภาพของผู้ประเมิน อีกทั้งความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น
 เป็นความคลาดเคลื่อนที่เป็นระบบและแบบสุ่มอันส่งผลให้ข้อมูลมีความตรงและความเที่ยงต่ำ
 (Gronlund, 1981) ดังที่ Thorndike, Robert และ Hagen (1955) และ Wolf
 (1988) ได้กล่าวไว้ว่า สาเหตุที่ทำให้การใช้มาตรฐานค่าขาดความตรง ได้แก่ ความ
 ตั้งใจของผู้ประเมิน ความสามารถในการประเมิน ความเข้าใจคุณลักษณะที่ประเมิน
 ความสามารถในการจำแนกระดับความเข้มของพฤติกรรมที่ประเมิน และบุคลิกภาพส่วนตัว
 ของผู้ประเมิน

จากปัญหาสำคัญของการใช้มาตรฐานค่าอยู่ที่ตัวผู้ประเมิน และการสร้าง
 เครื่องมือเป็นสำคัญ ได้มีนักจิตวิทยาหาแนวทางแก้ไขเพื่อที่จะลดความคลาดเคลื่อนและเพิ่ม
 ความเชื่อถือในการใช้มาตรฐานค่า และพบว่าแนวทางสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการ
 ใช้มาตรฐานค่าก็คือ การปรับปรุงเครื่องมือในส่วนที่เป็นคุณลักษณะ (Traits) หรือชุด
 ของสิ่งเร้า (Stimulis) และส่วนที่เป็นความเข้มของแต่ละลักษณะหรือชุดของคำตอบ
 (subject's responses) จากงานวิจัยที่ผ่านมา นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความสนใจ
 สนใจกับการพัฒนามาตรฐานค่าในส่วนที่เป็นรูปแบบคำตอบ เพราะยังไม่มีข้อสรุปที่แน่ชัด
 ว่ารูปแบบคำตอบใดสามารถลดความคลาดเคลื่อนได้ดีกว่ากัน

นอกจากนี้ ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบคำตอบของมาตรฐานค่า และแสดงให้เห็น
 เห็นว่ารูปแบบที่ต่างกันมีผลต่อคำตอบที่ต่างกัน อาทิ Bissell (Guilford 1954 : 295)
 กล่าวว่า มาตรฐานค่าแบบบรรยายจะเกิดความคลาดเคลื่อนน้อยกว่ามาตรฐานค่า
 แบบประเมิน (Evaluative Scale) ส่วน Showers (1974 : 5731-A) ได้ศึกษา
 การใช้รูปแบบคำตอบ 3 รูปแบบคือ แบบลิเคิร์ท แบบประเมินค่า และแบบเลือกตอบด้วย
 บรรยายสั้น ๆ ผลปรากฏว่าแบบประเมินค่าทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินน้อย

ที่สุด และแบบลิเคอร์ที่มีความคลาดเคลื่อนในการประเมินมากที่สุด และ J.P.Campbell (1973) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานค่าเชิงพฤติกรรมและแบบลิเคอร์พบว่า มาตรฐานค่าเชิงพฤติกรรม มีความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยหรือกดคะแนน และความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์น้อยกว่ามาตรฐานค่าแบบลิเคอร์

จะเห็นได้ว่าการเลือกใช้รูปแบบมาตรฐานค่าแบบใดนั้น เป็นปัญหาที่มีความสำคัญไม่น้อย วิเชียร เกตุสิงห์ (2533 : 86) กล่าวว่า การที่จะใช้มาตรฐานค่าแบบใดนั้น ควรยึดเอาความสะดวกและความเหมาะสมของผู้ตอบเป็นหลักเพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามความต้องการและเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้

จากผลการวิจัยดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า มาตรฐานค่าเป็นเครื่องมือที่นักวิจัยนิยมใช้กันมาก แต่การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของมาตรฐานค่าในด้านของลักษณะความคลาดเคลื่อนยังศึกษากันไว้ไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า รูปแบบมาตรฐานค่า (Rating Format) และผู้ประเมินที่แตกต่างกันจะมีความคลาดเคลื่อนของการประเมินมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยที่ใช้มาตรฐานค่า (Rating Scale) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนของการประเมินค่าที่ใช้รูปแบบมาตรฐานค่า และผู้ประเมินที่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยหรือกดคะแนน ความคลาดเคลื่อนอันเนื่องจากการมีปฏิสัมพันธ์ และความคลาดเคลื่อนแบบขัดแย้งของการประเมินในการใช้มาตรฐานค่า 3 รูปแบบ ที่ผู้ประเมินเป็นนิสิต
2. เพื่อศึกษาความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยหรือกดคะแนน ความคลาดเคลื่อนอันเนื่องจากการมีปฏิสัมพันธ์ และความคลาดเคลื่อนแบบขัดแย้งของการประเมินในการใช้มาตรฐานค่า 3 รูปแบบ ที่ผู้ประเมินเป็นผู้บริหาร

3. เพื่อเปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนของการประเมินค่าที่ใช้รูปแบบมาตร
ประมาณค่าและผู้ประเมินที่แตกต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

จากข้อเสนอแนะของ Guilford (1954:268) กล่าวว่า มาตรประมาณค่า
แบบตัวเลขเป็นมาตรประมาณค่าที่เกิดความคลาดเคลื่อนของการประเมินได้มาก ส่วน
Bissel (Guilford 1954:295) กล่าวว่า มาตรประมาณค่าแบบบรรยายเกิดความ
คลาดเคลื่อนน้อยกว่ามาตรประมาณค่าแบบประเมิน (Evaluative Scale) ส่วน
Showers (1974:5731-A) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบคำตอบ 3 รูปแบบ คือ แบบลิเคิร์ต
แบบประเมินค่าและแบบเลือกตอบด้วยบรรยายสั้น ๆ ผลปรากฏว่าแบบประเมินค่าทำให้เกิด
ความคลาดเคลื่อนในการประเมินน้อยที่สุด แต่แบบลิเคิร์ตที่มีความคลาดเคลื่อนในการประเมิน
มากที่สุดสำหรับ J.P. Campbell (1973) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบมาตรประมาณ
ค่าเชิงพฤติกรรมและแบบลิเคิร์ต พบว่ามาตรประมาณค่าเชิงพฤติกรรม มีความคลาดเคลื่อน
เชิงปล่อยหรือกดคะแนน และความคลาดเคลื่อนอื่นเนื่องจากปฏิสัมพันธ์ น้อยกว่ามาตรประมาณ
ค่าแบบลิเคิร์ต ส่วน Cook (1988:31-45) ได้ศึกษาผลของการใช้มาตรประมาณค่าที่มีรูป
แบบแตกต่างกัน 2 รูปแบบ คือ มาตรประมาณค่าเชิงพฤติกรรม (Behaviorally
Anchored Rating Scale) กับมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ตผลการวิจัยพบว่ามาตร
ประมาณค่าเชิงพฤติกรรมเกิด Leniency Error น้อยกว่า มาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต
ในขณะที่มาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ตเกิด Halo Error น้อยกว่าและสัททิต์ วัฒนีย์ (2534)
ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพของมาตรประมาณค่าเชิงพฤติกรรมกับมาตรประมาณค่า
แบบกราฟิก ในการประเมินพฤติกรรมด้านการประเมินผลของครู ผลการวิจัยพบว่า มาตร
ประมาณค่าเชิงพฤติกรรม ปรากฏลักษณะความคลาดเคลื่อน อันเนื่องจากการเคยมีปฏิ
สัมพันธ์มาก่อนระหว่างผู้ประเมินกับเป้าหมายของการประเมิน (Halo Error) น้อยกว่า
มาตรประมาณค่าแบบกราฟิกดังนั้น ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสมมติฐานของ
การวิจัยดังนี้

2.1.2 ผู้ประเมิน ได้แก่

1. ผู้บริหารระดับต่าง ๆ
2. นิสิตที่ดำเนินงานกิจการนิสิต

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อยหรือกตคะแนน (Error of Leniency)

2.2.2 ความคลาดเคลื่อนที่เป็นความลำเอียงหรือความมีอคติของผู้ประเมินซึ่งเป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์มาก่อน (Halo Error)

2.2.3 ความคลาดเคลื่อนแบบขัดแย้ง (Contrast Error)

3. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เฉพาะความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการประเมินค่า โดยใช้รูปแบบมาตรประมาณค่าและผู้ประเมินที่แตกต่างกัน โดยไม่ศึกษาเนื้อหาตามที่ปรากฏในเครื่องมือที่ใช้

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. เนื่องจากการวัดในทางจิตวิทยามีความเชื่อว่าคุณลักษณะทางจิตวิทยา มีความคงที่ในช่วงเวลาหนึ่ง และให้ค่าสเกลแบบต่อเนื่อง ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมีข้อตกลงว่าการเก็บข้อมูลในวันเวลาที่ต่างกัน จากกลุ่มประชากรเดียวกัน ไม่มีผลต่อการวิจัย
2. กลุ่มตัวอย่างประเมินคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาตามสภาพความเป็นจริงและตอบได้โดยอิสระ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

มาตรฐานค่า	หมายถึง	แบบประเมินคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษา กิจการนิสิต
มาตรฐานค่าแบบตัวเลข	หมายถึง	รูปแบบหนึ่งของมาตรฐานค่าที่ใช้ ตัวเลขแสดงระดับคุณภาพเพื่อใช้ในการ ประเมิน โดยกำหนดคำตอบเป็นเลข 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง ดีมาก 4 หมายถึง ดี 3 หมายถึง ค่อนข้างดี 2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง
มาตรฐานค่าแบบบรรยาย	หมายถึง	รูปแบบหนึ่งของมาตรฐานค่าที่มีคำ บรรยายแสดงระดับคุณภาพเพื่อใช้ใน การประเมิน โดยกำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ดีมาก ดี ค่อนข้างดี พอใช้ ควรปรับปรุง
มาตรฐานค่าแบบกราฟิก	หมายถึง	รูปแบบหนึ่งของมาตรฐานค่าที่ใช้คำ คุณศัพท์หรือข้อความแสดงระดับคุณภาพ เพื่อใช้ในการประเมิน โดยมีเส้นตรง บ่งบอกถึงระดับการประเมิน และใช้คำ หรือข้อความอยู่ที่ตำแหน่งปลายใต้เส้น

ตรงโดยกำหนดคำตอบเป็น 5 ช่วง

ตัวอย่าง

_____

เหมาะสมที่สุด

ไม่เหมาะสม

ความคลาดเคลื่อน
ของการประเมินค่า

หมายถึง ลักษณะความคลาดเคลื่อนที่แสดงออกถึง
การประเมินค่า เชิงปล่อยหรือกดคะแนน
(Leniency Error) ความคลาดเคลื่อน
ที่เป็นอคติของผู้ประเมินอันเนื่องมาจาก
การมีปฏิสัมพันธ์กันมาก่อน (Halo Error)
และความคลาดเคลื่อนแบบขัดแย้ง
(Contrast Error)

ความคลาดเคลื่อนเชิงปล่อย
หรือกดคะแนน

หมายถึง คะแนนของการประเมินที่ผู้ประเมินมีความ
เอนเอียงที่จะประเมินสูงกว่าหรือต่ำ
กว่าที่เป็นจริง ซึ่งสามารถพิจารณาได้จาก
การมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างผู้ประเมิน
(Rater Main Effect) ด้วยวิธีการ
วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis
of Variance)

ความคลาดเคลื่อนอันเนื่องจาก
การมีปฏิสัมพันธ์

หมายถึง คะแนนของการประเมินที่เกิดจากผู้
ผู้ประเมินมีความรู้สึกบางอย่างต่อผู้ถูก
ประเมินทำให้ผลการประเมินผิดจาก
ความเป็นจริงอันเนื่องมาจากความ
รู้สึกนั้น อาจเป็นได้ทั้งทางบวกและ
ทางลบ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จาก
การมีนัยสำคัญทางสถิติของปฏิสัมพันธ์

ระหว่างผู้ประเมินกับผู้ถูกประเมิน
(Rater x Ratee Interaction)
ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน
(Analysis of Variance)

ความคลาดเคลื่อนแบบขັดแย้ง หมายถึง คะแนนของการประเมินที่เกิดจากผู้
ประเมินมีแนวโน้มที่จะประเมินคุณลักษณะ
บางคุณลักษณะไปในทิศทางที่สูงกว่า
หรือต่ำกว่าเป็นจริงซึ่งสามารถพิจารณา
ได้จากการมีนัยสำคัญทางสถิติของ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมินกับ
คุณลักษณะ (Raters and Traits
Interaction) ด้วยวิธีการวิเคราะห์
ความแปรปรวน (Analysis of
Variance)

ค่าประมาณของความ หมายถึง ผลต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ผู้
คลาดเคลื่อนเชิงปล่อยหรือ ประเมินแต่ละคนทำการประเมินผู้ได้
กตคะแนน รับการประเมินทุกคนที่แตกต่างไปจาก
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด (Grand Mean)

ค่าประมาณของความ หมายถึง คะแนนของผู้ได้รับการประเมินแต่ละคน
คลาดเคลื่อนอันเนื่องจาก ลบด้วยผลต่างของค่าเฉลี่ยของผู้ที่ได้
ปฏิสัมพันธ์ รับการประเมินที่ประเมินจากผู้ประเมิน
คนเดียวเท่ากับค่าเฉลี่ยทั้งหมด (Mean
All Raters - Grand Mean)
และลบด้วยผลต่างของค่าเฉลี่ยของผู้
ประเมินทั้งหมดที่ประเมินผู้ได้รับการ
ประเมินแต่ละคนกับค่าเฉลี่ยทั้งหมด
(Mean All Ratees - Grand Mean)

ค่าประมาณของความ
คลาดเคลื่อนแบบซัดแย้ง

หมายถึง ผลต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ผู้
ประเมินแต่ละคนทำการประเมินคุณ
ลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษากิจการนิสิต
ที่แตกต่างไปจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด
(Grand Mean)

กิจการนิสิต

หมายถึง ภาระหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนิน
การเพื่อให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาบรรลุ
วัตถุประสงค์ในการพัฒนา นิสิต ให้เป็นผู้ที่
มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย
อารมณ์ สังคม สติปัญญา ซึ่งมีขอบข่าย
งาน 4 ด้าน ได้แก่ งานด้านสวัสดิการ
และบริการ งานด้านการควบคุมและวินัย
งานด้านบริการทางวิชาการ และงาน
กิจกรรมนิสิต สำหรับกิจกรรมนิสิตเป็น
ภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยร่วมมือกับ
นิสิตในการดำเนินการจัดกิจกรรมที่นิสิต
สนใจ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการ
นิสิตให้คำแนะนำดูแล

อาจารย์ที่ปรึกษากิจการนิสิต

หมายถึง อาจารย์ ข้าราชการ หรือบุคลากร ซึ่ง
ได้รับแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยโดยความ
เห็นชอบของทบวงมหาวิทยาลัยให้เป็นผู้
ปฏิบัติหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษา ข้อเสนอ
แนะและรับผิดชอบการดำเนินงานเกี่ยวกับ
กิจการต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาของ
มหาวิทยาลัยประกอบด้วย หัวหน้างาน
หัวหน้าฝ่ายด้านกีฬา หัวหน้าฝ่ายด้าน

ผู้บริหาร	<p>วิชาการ หัวหน้าฝ่ายด้านบำเพ็ญประโยชน์ หัวหน้าฝ่ายด้านศิลปวัฒนธรรม</p> <p>หมายถึง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต ผู้ช่วยรอง อธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะบดีคณะต่างๆ รองคณะบดีฝ่ายกิจการนิสิต หัวหน้ากอง กิจการนิสิต และคณะกรรมการฝ่าย กิจการนิสิต</p>
นิสิต	<p>หมายถึง นิสิตที่ดำเนินงานกิจกรรมนิสิตในรูปแบบของ คณะกรรมการสภานิสิต คณะกรรมการ บริหารองค์การนิสิต คณะกรรมการชมรม และคณะกรรมการคณะ</p>
<p>คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของอาจารย์ที่ปรึกษา ฝ่ายกิจการนิสิต</p>	<p>หมายถึง ลักษณะเฉพาะของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง เป็นที่พึงประสงค์ในทัศนะของผู้บริหาร และนิสิต ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ 3 ประการ คือ ด้านความรู้ ด้านความ สามารถ และด้านบุคลิกภาพ</p>
ความรู้	<p>หมายถึง เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับหลักการ ทฤษฎี และความจริง รวมทั้งข่าวสารต่าง ๆ ที่บุคคลจำเป็นต้องเลาะแสวงหา เพื่อนำ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อภาระกิจที่ รับผิดชอบ สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่าย กิจการนิสิต ความรู้ที่จำเป็นต้องมี ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับระเบียบของงาน ด้าน กิจการนิสิตกิจกรรมนิสิต ความรู้ในเชิง จิตวิทยาทั่วไป จิตวิทยาทั่วไป จิตวิทยา สังคม และจิตวิทยาวัยรุ่น เป็นต้น</p>

ความสามารถ

หมายถึง สิ่งที่ปรากฏอยู่ในตัวบุคคลจะแสดงออกให้ปรากฏโดยการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ในการทำงาน ตอบสนองต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมายทั้งการระปกติ และไม่ปกติ บุคคลที่มีความสามารถสูงการตอบสนองจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามที่พึงประสงค์ สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนิสิต ความสามารถที่จำเป็นต้องมีได้แก่ ความสามารถทั่วไป เช่น ความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการติดต่อประสานงาน เป็นต้น นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนิสิตควรต้องมีความสามารถเฉพาะและความสามารถพิเศษในตำแหน่งหน้าที่ของงานด้านกิจการนิสิตที่รับผิดชอบอีกด้วย

บุคลิกภาพ

หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งปรากฏอยู่ทั้งภายในและภายนอก เกี่ยวกับลักษณะทางกายและจิตใจ ได้แก่ ท่าทาง การแต่งกาย อุปนิสัยพื้นฐานทางอารมณ์ และการควบคุมอารมณ์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงเทคนิคการสร้างมาตรฐานค่า ที่มีแหล่งเกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้มีความเชื่อถือมากขึ้น
2. เป็นแนวทางให้นักวิจัยได้เลือกใช้รูปแบบมาตรฐานค่าที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เป็นแนวทางให้นักวิจัยได้เลือกใช้วิธีการประเมินที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล

4. เป็นแนวทางให้นักวิจัยได้เลือกใช้รูปแบบมาตรฐานค่าได้สอดคล้องกับกลุ่ม

ผู้ประเมิน

5. เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานค่าต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย